

≡ Eesti
≡ Kontsert

Daniel Müller-Schott

tšello
Saksamaa

Alice Burla klaver, Kanada

admirals

Eesti Kontserdi hooaja peatoetaja

admirals.group

L 22. MÄRTS 2025 19.00 Estonia kontserdisaal

Daniel Müller-Schott

tšello,
Saksamaa

Alice Burla klaver, Kanada

Ludwig van Beethoven (1770–1827)

12 variatsioon Mozarti teemale „Ein Mädchen oder Weibchen“
ooperist „Võluflööt“ op. 66 (1796)

10'

Franz Schubert (1797–1828)

Sonaat a-moll („Arpeggione“) D. 821 (1824)

25'

- *Allegro moderato*

- *Adagio*

- *Allegretto*

V A H E A E G

Claude Debussy (1862–1918)

Sonaat tšellole ja klaverile d-moll L. 135 (1915)

11'

- *Prologue: Lent, sostenuto e molto risoluto*

- *Sérénade: Modérément animé*

- *Finale: Animé, léger et nerveux*

César Franck (1822–1890)

Sonaat tšellole ja klaverile A-duur (1886)

30'

- *Allegretto ben moderato*

- *Allegro*

- *Recitativo-fantasia (Ben moderato – Molto lento)*

- *Allegretto poco mosso*

Juba varasest noorusest oli **Ludwig van Beethovenil** suur soov sõita Viini ja võtta tunde Mozartilt. Viimane andis küll nõusoleku teda oma õpilaseks võtta, ent mitmete asjaolude tõttu ei saanud see teoks. 1787. aastal, Beethoveni esimesel Viini-reisil, nad siiski põgusalt kohtusid ning Beethoveni mängu kuulnud Mozart ennustas, et noor geenius „üllatab peagi maailma“.

Beethoveni kiindumus Mozarti muusika vastu säilis kogu tema elu. Tema lemmikoopuseks kuulsa eelkäija sulest oli ooper „Võluflööt“, mis oli esietendunud 14 kuud enne seda, kui Beethoven 1792. aasta novembris Viini elama asus. Kahel korral pöördus ta selle imetletud teose poole, et kirjutada ooperi teemade põhjal variatsioonid tšellole ja klaverile: 1796. aastal valmisid **12 variatsiooni teemale „Ein Mädchen oder Weibchen“ op. 66** ning 1801. aastal seitse variatsiooni teemale „Bei Männern, welche Liebe fühlen“. „Võluflöödi“ üks populaarsemaid ja meelde jäävamaid numbreid on Papageno aaria „Ein Mädchen oder Weibchen“ II vaatusest, kus see koomiline tegelane unistab sobivast kaaslasest:

*Ein Mädchen oder Weibchen
wünscht Papageno sich!*

*O so ein sanftes Täubchen wär'
Seligkeit für mich!*

*Üht neiukest või naisukest sooviks
Papageno endale!*

*Oo, niisuke leebe tuvike oleks
õndsus minule!*

Beethoven on võtnud selle lihtsa ja rahvaliku viisi ning arendanud mitmekihiliseks ja värvikaks muusikaliseks dialoogiks tšello ja klaveri vahel. Ta mängib tonaalsete ja dünaamiliste kontrastidega ning esitleb Mozarti kaunist teemat üha uutest vaatenurkadest.

Viini klassikute pärandi edasikandja **Franz Schubert** sillutas teed muusikalisele romantismile, luues oma lühikese heliloojakarjääri jooksul üle tuhande teose. Muusikaajalukku kirjutas ta end eelkõige laululoojana, ent tema loomingusse kuulub ka sümfooniaid, oopereid, klaverimuusikat ja kammerteoseid.

1823. aasta paiku konstrueeris Viini pillimeister Johann Georg Staufer (1778–1853) *arpeggione*. See oli kitarrilaadse korpusega ja kuuekeelne, ent erinevalt kitarrist hoiti seda põlvede vahel ja mängiti poognaga nagu tšellot. Pilli teisteks nimedeks olid veel kitarr-tšello ja *guitare d'amore*. Spetsiaalselt sellele pillile on loodud Franz Schuberti **sonaat „Arpeggione“ D. 821**. Helilooja lõi selle 1824. aastal Viinis ning pühendas kitarrist Vincenz Schusterile, kes innustas teda teost looma ja oli ka muusikapala esmaesitajaks. „Arpeggione“ kirjastati

postuumselt 1871. aastal. Selleks ajaks oli *arpeggione* instrumendina juba moest läinud ja käibelt kadunud. Tänapäeval, mil *arpeggione* on ammu unustusehõlma vajunud, esitatakse seda sonaati enamasti tšellol, mis on oma ulatuselt *arpeggionele* kõige lähedasem, ent ka seatuna violale, kontrabassile ja mitmesugustele puhkpillidele. Schuberti sonaat on täis voolavaid meloodiaid ja lüürilisust, mis on iseloomulikud ka tema lauludele.

„Kunstiteosed loovad reegleid; reeglid ei loo kunstiteoseid,“ on öelnud prantsuse muusikalise impressionismi rajaja **Claude Debussy**. Heites kõrvale eelkäijate muusikareeglid, lähtus ta komponeerimisel oma sõnul vaid „iseenda löbust“. Inspireerituna põhiliselt loodusest ja antiigiteemadest, on tema teosed tulvil värve, varjundirikkust ja peeneid kõlanüansse.

1915. aastal, masendatuna I maailmasõja meeoleoludest ja kannatades vähktõve käes, alustas Debussy kuuest teosest koosnevat sonaadisarja erinevatele instrumentidele, sooviga pühendada see oma abikaasale Emma-Claudile. Valmis kirjutada jõudis ta neist siiski vaid kolm: **sonaadi tšellole ja klaverile d-moll** (1915), sonaadi flöödile, violale ja harfile (1915) ning sonaadi viiulile ja klaverile g-moll (1917).

Viibides 1915. aasta suvel neli kuud Pourville'is Normandia rannikul, töötas Debussy lausa palavikulise kiirusega. „Kirjutan nagu hullumeelne või keegi, mis on määratud surema järgmisel hommikul,“ seisab 14. oktoobril 1915 saadetud kirjas sõbrale Robert Godet'le. Lühikese ajaga valmisid „En blanc et noir“ kahele klaverile, etüüdid sooloklaverile ja kaks esimest kammersonaati.

Sonaat tšellole ja klaverile d-moll on emotsionaalselt pingestatud ja kontsentreeritud teos, mis kestab alla 12 minuti. Debussy ei arenda muusikalisi teemasid traditsioonilisel viisil; temaatilised fragmendid ilmuvad siin-seal erineval kujul. Autori käsikirjalistes märkmetes leidub teose kohta märkus, mis ütleb: „Pianist ei tohiks kunagi unustada, et ta ei võitle tšelloga, vaid saadab seda.“

Tšellosonaat kõlas esmakordselt 4. märtsil 1916 Londonis tšellist C. Warwick Evansi ja pianist Ethel Hobday poolt, helilooja kodupublik kuulis teost alles aasta hiljem – 24. märtsil 1917 Pariisis Joseph Salmoni (tšello) ja autori esituses.

Belgias sündinud ja Pariisi konservatooriumis õppinud **César Franck** pälvis oma eluajal tuntuse eelkõige organistina, kelle suurepärasest mängu Saint-Clotilde'i kiriku kuulsal orelil hindas Ferenc Liszt vanameister Bachiga võrdseks. 1871. aastal usaldati talle Pariisi konservatooriumi professori orelialal ja selle kaudu avaldas Franck oma ajastu muusikutele suurt mõju.

Kuigi ta kirjutas oma loometee vältel mitmetes eri žanrites (ooperid, oratooriumid, kantaadid, teosed klaverile, orelile, orkestrile ja kammerkoosseisudele), on ta tuntuks saanud eelkõige oma hiliste kompositsioonidega, mis tähistavad tema loomingulist kõrgperioodi. Autori küpsesse loominguaega kuulub **sonaat viiulile ja klaverile A-duur** (1886), mis valmis kaks aastat enne tema kuulsat sümfooniat d-moll. Teos on pühendatud helilooja sõbrale ja kaasmaalasele, viiulivirtuoos Eugène Ysaÿele, kes sai teose pulmakingiks ja kandis selle ette oma pulmapidustustel sama aasta 26. septembril. Kolm kuud hiljem, 16. detsembril, toimus sonaadi avalik esitus Francki muusikale pühendatud festivalil Brüsselis. On arvatud, et helilooja kirjutas sonaadi esmalt **tšellole ja klaverile** ning tegi viiuliversiooni alles siis, kui sai tellimuse Eugène Ysaÿe jaoks. Pealegi on säilinud helilooja käsikirjaline koopia, milles autor kirjeldab teost kui sonaati viiulile või tšellole.

Sonaat sai interpretide hulgas kiiresti populaarseks, olgugi et tegemist pole efektselt virtuoosse „paraadtükiga“. Kontrapunktilisi ühendusi, nõtket rütmikat ja järske modulatsioone kaugetesse helistikesse hoiab koos franckilikult range loogika. Esimese osa hingestatud peateema on kui *idée fixe*, mis kõlab muudetud kujul läbi teose.

Evelin Kõrvits

Daniel Müller-Schott

Foto: Uwe Arens

Saksa päritolu **Daniel Müller-Schott** on üks maailma hinnatumaid tšelliste, keda võib kuulda mängimas kõigil suurtel rahvusvahelistel kontserdilavadel. Palju aastaid on ta lummanud publikut klassikalise muusika 21. sajandi saadikuna ning sillaehitajana muusika, kirjanduse ja kujutava kunsti vahel. New York Times on toonud esile tema „intensiivsest väljendusrikkust“ ja kirjeldanud teda kui „kartmatut mängijat, kellel on põletav tehnika“.

Daniel Müller-Schotti 2024/25 hooaja tipphetked on Saksamaa-turnee koos Jan Lisiecki ja inglise orkestriga Academy of St. Martin in the Fields, kellega mängitakse Beethoveni kolmikkontserti, ning ülesastumine koos Julia Fischeri ja Põhja-Saksa Ringhäälingu Sümfooniaorkestriga Cornelius Meisteri juhatusel, esitades Brahmsi topeltkontserti. Nende kahe erakordse solistiga seob teda juba aastakümneid soe sõprusuhe ja muusikaline partnerlus. Euroopas on plaanis ka etteasted Concertgebouw' kammerorkestriga. Müller-Schotti hooaja juhataks sisse eriline kontsert St. Luke'si orkestriga New Yorgi Carnegie Hallis, mis oli pühendatud Saksamaa ja Ameerika Ühendriikide sõprusele ning leidis aset Siemensi kunstiprogrammi eestvõttel ÜRO peassamblee raames. Euskadi Sümfooniaorkestriga suundub tšellist Hispaania turneele, kus on kavas Prokofjevi *Sinfonia Concertante*. Ta esitab Šostakoviitši 1. tšellokontserti koos Helsingi Filharmooniaorkestriga Miguel Harth-Bedoya dirigeerimisel ning 2. tšellokontserti Soti Kuningliku Rahvusorkestriga Thomas Søndergårdi juhatusel. Lisaks mängib Daniel Müller-Schott Schumanni tšellokontserti koos Bruckneri orkestriga Linzis Markus Poschneri juhatusel, Elgari tšellokontserti koos Hispaania Raadio ja Televisiooni Sümfooniaorkestriga Katharina Wincori käe all ning Saint-Saënsi

1. tšellokontserti koos Milano Sümfooniaorkestriga Emmanuel Tjeknavoriani juhatusel. Müller-Schott on 2025. aastal Zürichi Kammerorkestri Festivali resideeriv artist. Mecklenburg-Vorpommerni festivalil tähistab ta oma 30. lava-aastat.

Kammermuusika kõrghetkedeks on olnud kontserdid koos David Frayga. Müller-Schott esineb mainekate rahvusvaheliste orkestritega üle maailma. USAs on ta olnud külaline New Yorgi, Bostoni, Clevelandi, Chicago, Philadelphia, San Francisco ja Los Angelese orkestrite ees. Euroopas on ta mänginud nt Berliini ja Müncheni Filharmoonikute, Leipzigi Gewandhausi orkestri, Baieri Riigiorkestri, Berliini, Müncheni, Frankfurdi, Stuttgardi, Leipzigi, Hamburgi, Kopenhaageni, Praha ja Pariisi raadioorkestrite, Zürichi Tonhalle orkestri ja Zürichi Kammerorkestri, samuti Oslo Filharmoonikute, Hollandi Filharmooniaorkestri, Hispaania Rahvusorkestri ja Londoni tipporkestritega. Neile lisanduvad Sydney ja Melbourne'i sümfooniaorkestrid, Tōkyō NHK Sümfooniaorkester, Taiwani Rahvuslik Sümfooniaorkester, Singapuri Sümfooniaorkester ja Souli Filharmooniaorkester.

Ta on mänginud paljude tunnustatud dirigentide juhatusel: Marc Albrecht, Karina Canellakis, Iván Fischer, Alan Gilbert, Neeme Järvi, Cristian Măcelaru, Susanna Mälkki, Gianandrea Noseda, Andrés

Orozco-Estrada, Kirill Petrenko, Krzysztof Urbanski jt. Pikaajalisem koostöö seob teda Jakov Kreizbergi, Kurt Masuri, Lorin Maazeli ja Sir André Previniga.

Lisaks tšellokontsertide standard-repertuaarile barokist nüüdisajani on Daniel Müller-Schottil eriline huvi avastada tundmatuid teoseid, mõnikord ise transkriptsioone tehes või ka koostöös kaasaegsete heliloojatega. Talle on pühendanud tšellokontserdid George Alexander Albrecht, Sir André Previn ja Peter Ruzicka.

Müller-Schotti kunstiline kreedo on sildade ehitamine muusika, kaunite kunstide ja kirjanduse vahel. Erilist kiindumust tunneb ta 19. sajandi prantsuse maalikunsti vastu, külastades oma reisidel muuseume, et näha suurte meistrite originaalteoseid. Ta tutvustab oma kavas olevat muusikat ja heliloojaid ning on kirjutanud saatetekstid paljudele oma CD-plaatidele. Oma festivalil Veveys algatas ta Bachi projekti koos tantsuga, et visuaalselt muusikat tõlkida.

Müller-Schotti kutsutakse regulaarselt rahvusvahelistele muusikafestivalidele. Kammerkontsertidel on tema partneriteks olnud Kit Armstrong, Renaud Capuçon, Veronika Eberle, Julia Fischer, Janine Jansen, Sabine Meyer, Nils Mönkemeyer, Anne-Sophie Mutter, Francesco

Piemontesi, Emmanuel Tjeknavorian ja Simon Trpčeski ning Modigliani, Aris ja Ebènes kvartetid. Müller-Schott on olnud aastaid seotud projektiga „Rapsoodia koolis“ ning ta annab regulaarselt meistrkursuseid üle maailma.

Oma pika karjääri jooksul on tal kogunenud muljetavaldav diskograafia, mis on pälvinud arvukalt rahvusvahelisi auhindu, nende seas Diapason d'Or, Gramophone Editor's Choice, Strad Selection, BBC muusikaajakirja kuu-CD ja rahvusvahelise klassikalise muusika auhind (ICMA). Tema salvestised sisaldavad Bachi, Beethoveni, Brahmsi, Mozarti, Haydni, Schumanni, Griegi, Mendelssohni, Prokofjevi, Schuberti, Hatšaturjani, Šostakovitši, Straussi, Tšaikovski, Elgari, Waltoni, Britteni, Dvořáki, Lalo, Honeggeri ja Saint-Saënsi teoseid.

Daniel Müller-Schott on õppinud Walter Nothase, Heinrich Schiffi ja Steven Isserlise käe all. Teda toetas isiklikult Anne-Sophie Mutter ning talle määrati Aida Stucki auhind ja võimaldati aasta eraõpet Mstislav Rostropovitši käe all. 15-aastaselt võitis Müller-Schott esimese preemia rahvusvahelisel Tšaikovski-nimelisel noorte muusikute konkursil Moskvast (1992).

Daniel Müller-Schott mängib Matteo Goffrilleri „Ex Shapiro“ tšellol, mis on valmistatud 1727. aastal Veneetsias.

Alice Burla
Foto: Xenia Lau

Alice Burla võlub maailmalavasisid oma särava ja eheda musikaalsuse ning intelligentse ja uuendusliku repertuaariga. 27-aastane pianist, keda New York Times on nimetanud erakordseks talendiks, tegi hiljuti debüütturnee Šveitsis, kus ta esitas Clara Schumanni klaverikontserti koos Šveitsi noorteorkestriga Mario Venzago käe all Zürichis, Baselis, Genfis, Bernis ja Luganos.

Pärast õpinguid Baseli Muusikaakadeemias, kus Alice omandas solisti magistrikraadi Claudio Martínez Mehneri ja Anton Kernjaki juhendamisel,

kutsuti ta esitama Rahmaninovi „Rapsoodiat Paganini teemale“ Baseli Sümfooniaorkestriga Felix Mildenbergeri dirigeerimisel, samuti Prokofjevi klaverikontserti nr 2 Argovia Filharmoonikute ette Marc Kissóczy juhatusel.

Hiljuti astus Alice Burla üles gala-artistina 40. rahvusvahelisel klaverifestivalil Bucaramangas, Colombias, esinedes väljamüüdud klaveriöhtul ja soleerides UNAB ülikooli sümfooniaorkestri ees maestro Eduardo Carrizosa dirigeerimisel. Kõrghetkedeks on olnud ka tema sooloesinemised mainekates kontserdipaikades, nagu Dubai Ooper, Carnegie Hall, Teatro la Fenice ja Maailma Majandusfoorum, samuti suurtel festivalidel: DAVOS, Musikdorf Ernen, Verbier' Festivali Akadeemia, rahvusvaheline suveakadeemia Mozarteumis jt. Ühtlasi on ta esinenud solistina Brooklyni Filharmoonikute, Manhattani Kammerorkestri, Donetskis Filharmooniaorkestri, Toruni sümfooniaorkestri ja kammerorkestri Amadeus ees.

Alice Burla on Sydney rahvusvahelise klaverikonkursi ja Montréali rahvusvahelise klaverikonkursi laureaati, Kiefer Hablitzeli/Göhneri muusikapreemia omanik ning Antoine de Saint-Exupéry rahvusvahelise klaverikonkursi ja Birminghami rahvusvahelise klaverifestivali võitja.

Lisaks sooloesinemistele annab Alice Burla kontserte koos tšellist Daniel Müller-Schottiga. Pühendunud kammermuusikuna on ta teinud koostööd ka Maxim Vengerovi, Peter Eötvösi, Silvia Simionescu ja Eduard Brunneriga. Tema esinemisi on edastanud raadiokanalid, nagu Radio Clásica RNE (Hispaania), SRF Kultur ja RTS Espace 2 (Šveits), Veneetsia klassikaraadio (Itaalia) ja WQXR (New York) ning telekanalid Medici.tv ja Ameerika PBS „Live from Carnegie Hall“. Lapsena osales Alice suurfilmis „Wall Street 2: Raha ei maga“ kõrvuti tippnäitlejatega, nagu Michael Douglas ja Carey Mulligan.

Toronto päritolu Alice oli 6-aastaselt üks noorimaid õpilasi, kes eales on Juilliardi kooli sisse astunud. Aastatel 2013–2016 õppis ta legendaarse professori Dmitri Baškirovi käe all Kuninganna Sofia Kõrgemas Muusikakoolis Madridis ning jätkas õpinguid Baselis. Ta on täiendanud end ka mitmetel meistrkursustel, juhendajateks tuntud muusikud, nagu Richard Goode, Stephen Kovacevich, Andreas Staier ja Sergei Babajan. Artisti toetavad Migros-Kulturprozent ja Rahni kultuurifondid.

≡ Eesti
≡ Kontsert

Augustin Hadelich

Bach. Partiita nr. 3 E-duur

Perkinson. "Blue/s Forms"

Lang. "Before Sorrow" tsüklist „Müstilised sonaadid"

Ysaÿe. Sonaat nr. 3 (Ballaad)

Bach. Partiita nr. 2 d-moll

T 15. APRILL 19.00

Estonia kontserdisaal

eestikontsert.ee

HOOAJA
PEATOETAJA

admirals

LIVIKO

AUTOPARTNER

OLEREX

SORAINEN

SELVER
Hea mõte

eestikontsert.ee